

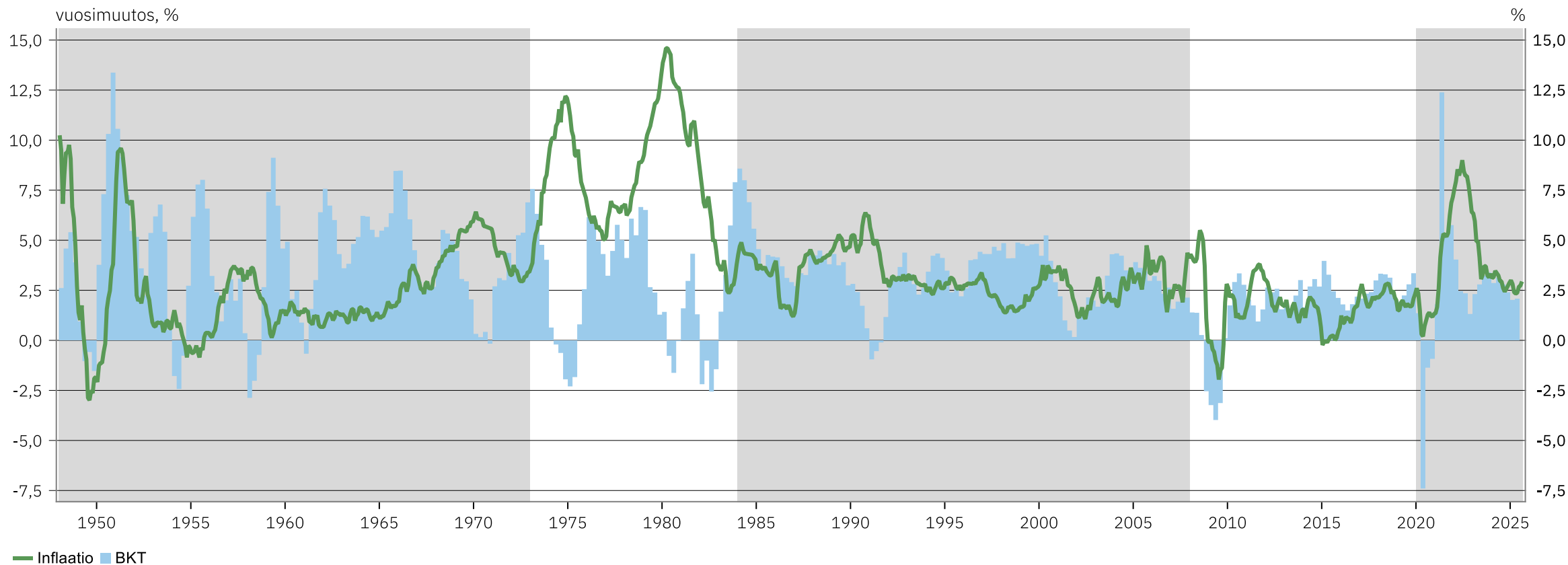
MAARAKENNUSPÄIVÄ 2025
2.10.2025
JOHTAJA SAMI PAKARINEN

Talouden näkymät muuttuvassa maailmantilanteessa

Käynnissä on fiskaalisen dominanssin aikakausi, jolloin rahapolitiikka on puun ja kuoren välissä

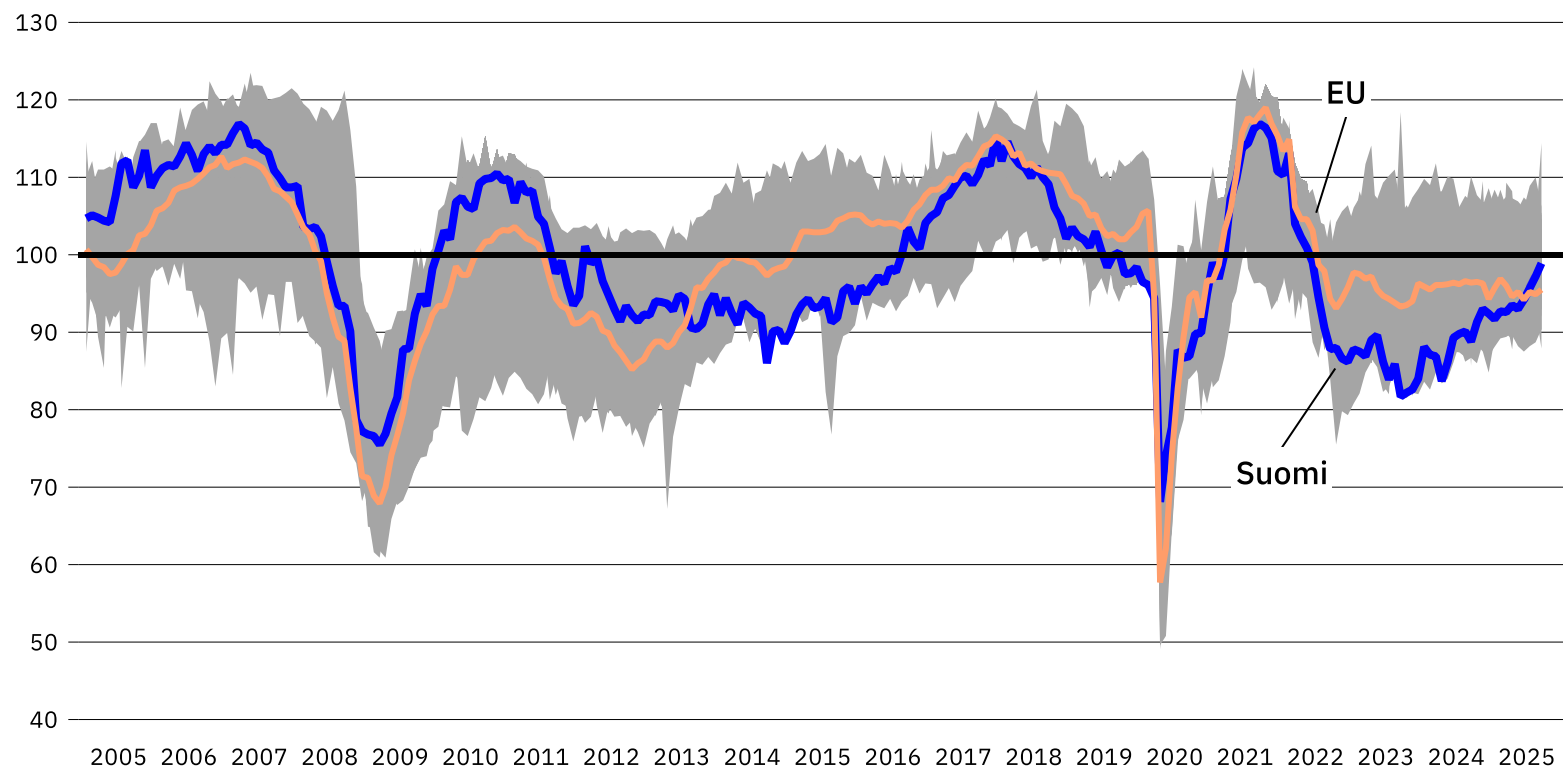
Yhdysvallat, bruttokansantuotteen määrän muutos ja inflaatio

Lähde: EK ja Macrobond

Suomessa luottamus selkeämmin yli EU-keskiarvon ensi kertaa sitten vuoden 2013

Economic Sentiment Indicator, Suomi suhteessa EU-maiden vaihteluväliin

Lähteet: DG ECFIN (Macrobond)

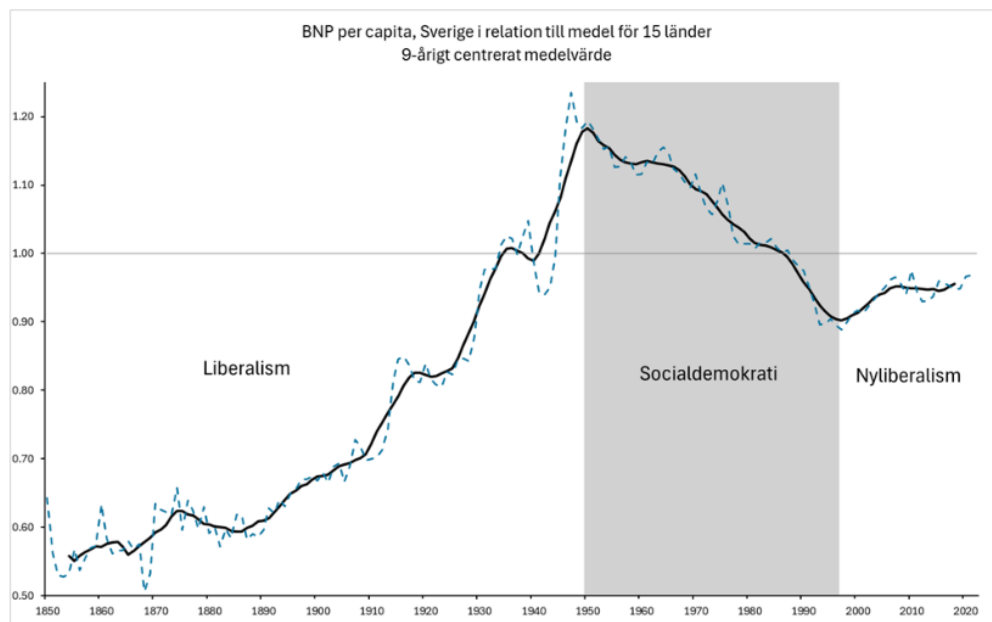
”Suomen talouden ongelma on
heikko tuottavuuskehitys”

Ruotsissa näkemykset kääntyivät jo vuosikymmeniä sitten, yritysten omistajien vaurastuminen on hyväksyttävää

- Vuonna 1994 Ruotsin entinen valtiovarainministeri Kjell-Olof Feldt kirjoitti:
 - *"Meitä sosiaalidemokraatteja on oikeutetusti syytetty siitä, että haluamme mahdotonta: rikkaita yrityksiä, mutta köyhiä yrittäjiä ja yritysten omistajia."*
- Vuonna 1996 hän kirjoitti:
 - *"SDP:lle tärkeintä on hyväksyä, että menestyvät ja kasvavat yritykset tarkoittavat myös omistajille tulojen ja varallisuuden kasvua. Ja että nämä seuraukset ovat itse asiassa olennainen osa ihmisten halukkuutta perustaa ja johtaa yrityksiä."*
- Magdalena Andersson marraskuussa vuonna 2021:
 - *"Jokaisen lapsen on nähtävä vanhempansa tekemässä töitä ja osallistumassa yhteiskunnan rakennukseen. Se antaa ylpeyttä, tärkeitä esikuvia, mutta myös käsityksen siitä, mitä itseltä eräänä päivänä odotetaan."*
- Elisabeth Svantesson, Ruotsin valtiovarainministeri, Financial Times 13.5.2025
 - *"Sanomme, että se on säästämistä, mutta todellisuudessa se on sijoittamista. Se on syvästi kulttuurista. Kaikki, vasemmalta oikealle, ymmärtävät tämän. Ja se kanavoi rahaa innovaatioihin ja yrityksiin. Siksi pääomamarkkinamme toimivat."*

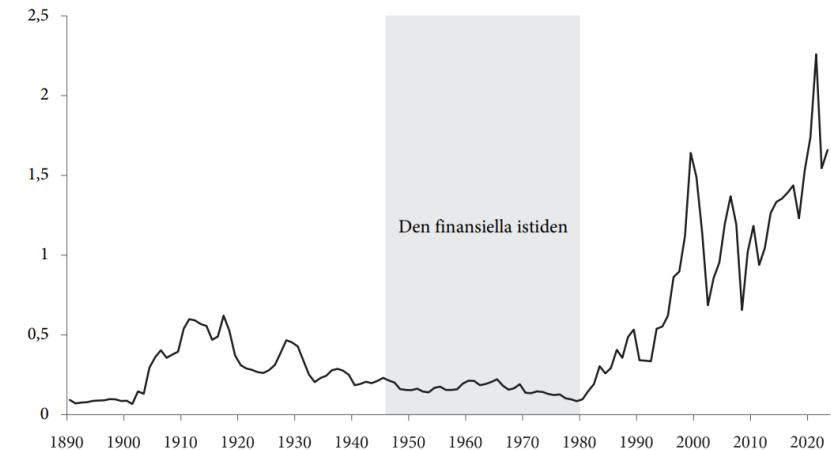
Muutos ajattelutavassa näkyy Ruotsin talouden kehityksessä

Figur 1. Sveriges BNP per capita i relation till genomsnittet för BNP per capita för femton jämförbara industrialiserade länder 1850–2020. Streckad linje gäller för årsdata. Heldragen linje är beräknad som ett centrerat nioårigt löpande medelvärde

Anm: Relationskurvan anger kvoten mellan svensk BNP och medelvärdet för omvärldens BNP. Vid värden under ett är svensk BNP lägre än omvärldens. Så har varit fallet under större delen av den period som studeras. Källa: Maddisons databas med real BNP per capita beräknad i 2011 USD köpkraftsjusterad.
<https://www.rug.nl/ggdc/historicaldevelopment/maddison/>.

Figur 3
Värdet på Stockholmsbörsen i förhållande till BNP 1890–2020

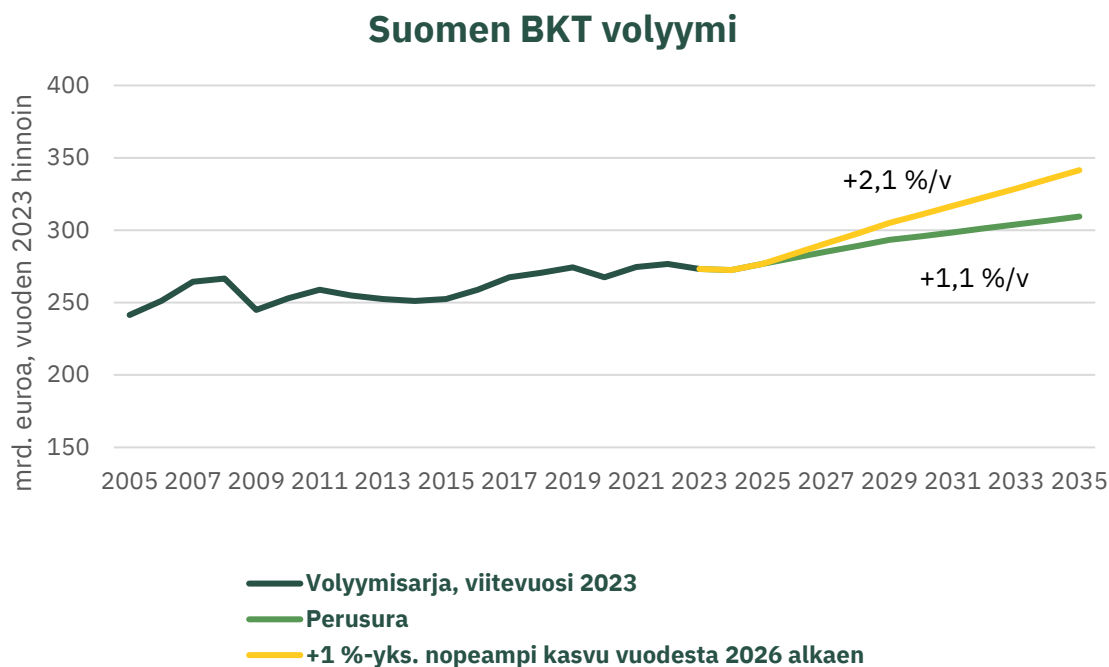

Källa: Egna beräkningar.

ekonomiskdebatt

Lähde: Jonung (2025) Sveriges relativa tillväxt under 170 år. Ett drama i tre akter. Ekonomisk Debatt 4/2025
<https://www.nationalekonomi.se/artikel/sveriges-relativa-tillvaxt-under-170-ar-ett-drama-i-tre-akter/>

Jos talous kasvaisi prosenttiyksikön nopeammin vuodessa...

Lähteet: Tilastokeskus, VM ennuste 19.12.2024, Euroopan komissio, laskelma EK
Talouskasvun perusura: 1,1 %/v

**10 vuodessa vuosina
2026-2035**

+10 %

suurempi talous vuonna 2035

+66 mrd.

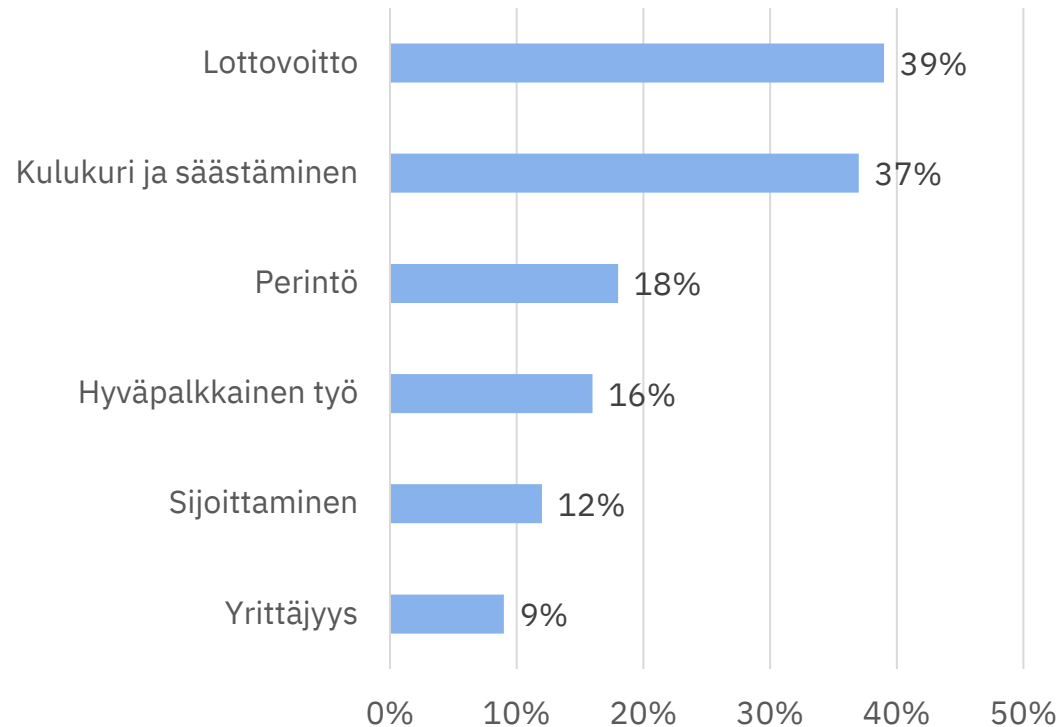
kumulatiivisesti enemmän verotuloja*

* Verotulot (BKT 300mrd. ja veroaste 40 %) vuonna 2026:
+1,2 mrd. ... vuonna 2035: +12 mrd. -> kumulatiivisesti 66 mrd.

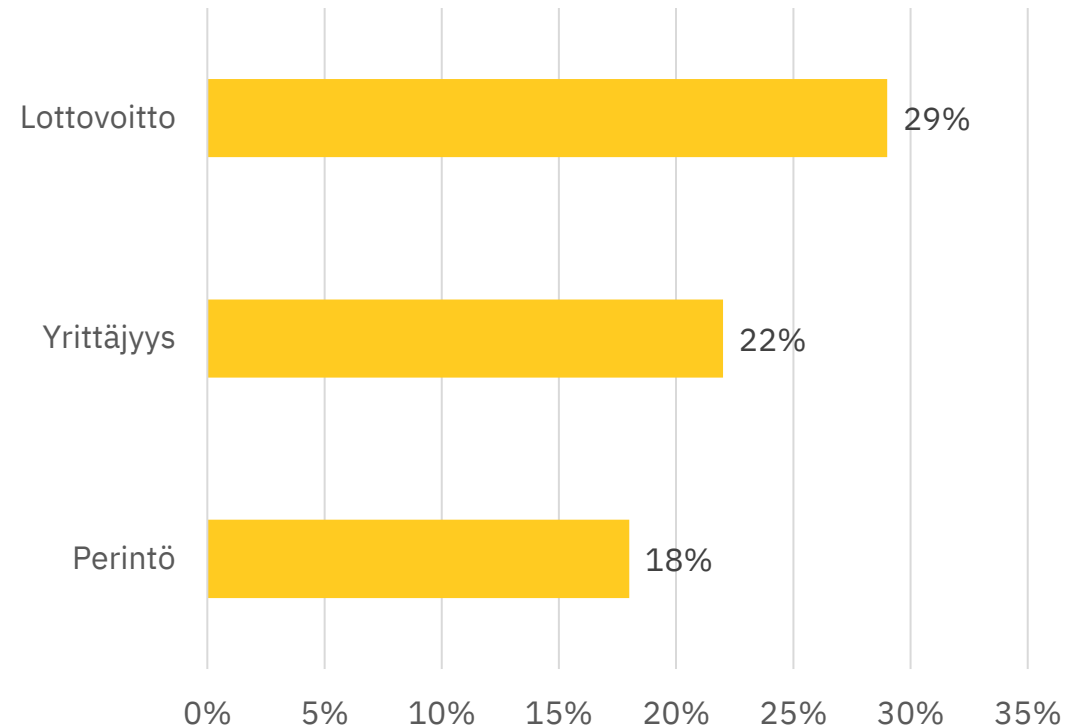
Miten suomalaiset
saadaan
vaurastumaan?

Potentiaalia on, kun jätämme vaurastumisen vielä arvan varaan

Suomalaisten mielestä todennäköisin keino vaurastua (% vastaajista):

Hyväksytyin tapa vaurastua:

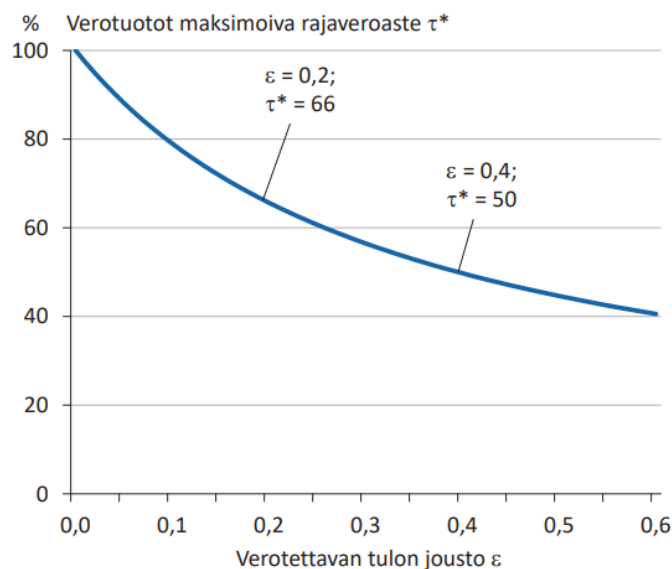

Ratkaisu: Lasketaan marginaaliveroja entisestään, tavoitetasoksi noin 40 %

Uusin tutkimuskirjallisuus (Kleven ym. 2025; Varjonen-Ollus 2025) tukee jopa joustoa 0,5

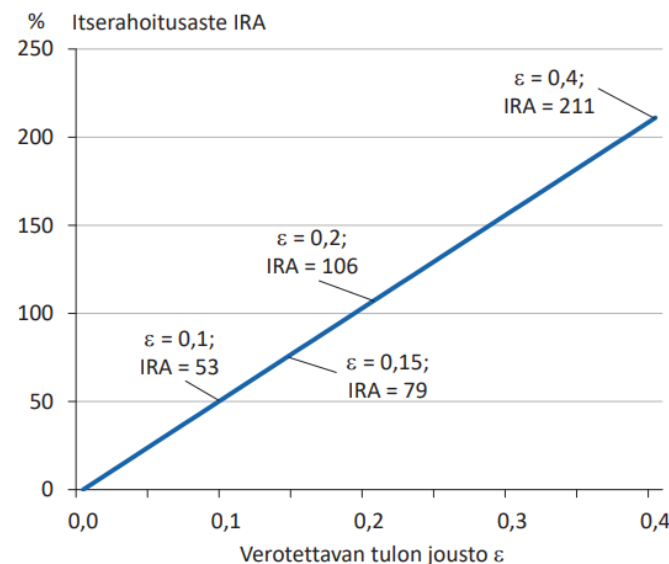
Itserahoitusasteet kasvavat nopeasti suuremmilla joustokertoimilla

Kuvio 3 Verotuotot maksimoiva rajaveroaste verotettavan tulon jouston funktiona

Lähde: Kirjoittajien omat laskelmat.

Kuvio 7 Itserahoitusaste erilaisilla oletuksilla

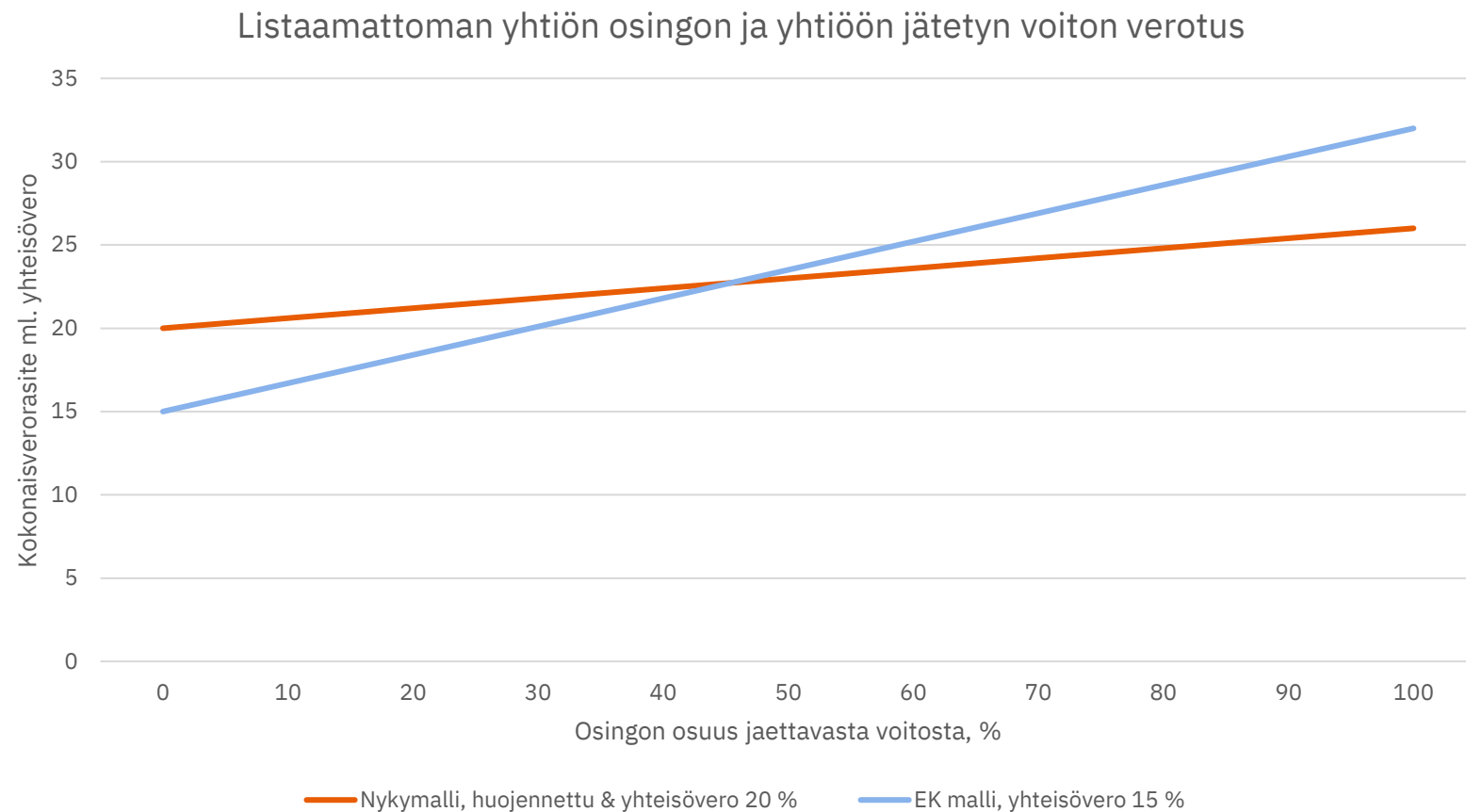
Oletuksia parametreista $\tau_2 = 0,4$, $s = 0,16$, $a = 2,9$, $\tau = 0,668$.

Lähde: Kirjoittajien omat laskelmat.

Lähde: ETLA (2025) <https://www.etla.fi/julkaisut/raportit/talous-takalukossa-suomen-korkeiden-rajaverojen-ongelma/>

”Suomalaiset yritykset maksavat vain osinkoja ja kasvuhalu puuttuu”

Ratkaisu: EK:n osinkomalli kannustaa kasvuun

Radikaalisti selkeämpi osinkoverotus kannustaa myös kansankapitalismiin

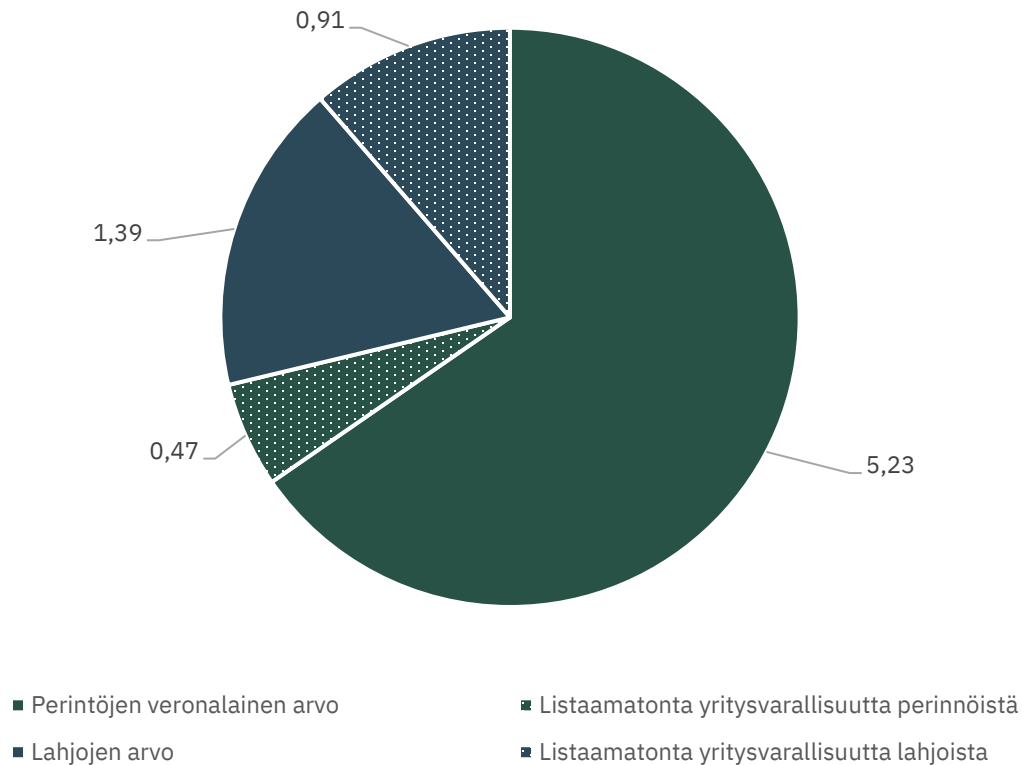
Nykyinen malli	Osinko/vuosi, euroa	Veronalainen osuus	Verovapaa osuus	Veroprosentti	Ulosjaettavan osingon veroprosentti	Ulosjaettavan osingon veroprosentti ml. yhteisövero
Listattu osakeyhtiö	0 – 35 294 ^{*)}	85 %	15 %	30 %	25,5 %	40,4 %
	35 295 –	85 %	15 %	34 %	28,9 %	43,1 %
Listaamaton osakeyhtiö	0 – 120 000 ^{*)} max 8 %	25 %	75 %	30 %	7,5 %	26,0 %
	120 000 – 150 000 - max 8 %	25 %	75 %	34 %	8,5 %	26,8 %
	150 001 - max 8 %	85 %	15 %	34 %	28,9 %	43,1 %
	osinko yli 8 %	75 % (AT)	25 %	0 % - 53,2 %	0 % - 39,9 %	20,0 % - 51,9 %
EK:n malli (2/3 veronalaista pääomatuloa, 1/3 verovapaata, yhteisövero 15 %)	0 – 45 000	67 %	33 %	30 %	20,0 %	32,0 %
	45 000 -	67 %	33 %	34 %	22,7 %	34,3 %

^{*)} Pääomatuloa verotetaan 30 %:n verokannalla 30 000 euroon saakka ja 34 % verokannalla 30 000 euroa ylittäviltä osin. Yksinkertaisuuden vuoksi tässä taulukossa on oletettu, että henkilöllä ei ole muita pääomatuloja osingon lisäksi. Tällöin osingon veronalainen osa, ja samalla yhteenlaskettu pääomatulon määrä, ylittää 30 000 euroa, eli pääomatuloa verotetaan 34 % verokannalla, jos listatusta osakeyhtiöstä saadun osingon määrä on yli 35 294 euroa tai jos listaamattomasta osakeyhtiöstä saadun pääomatulo-osingon määrä on yli 120 000 euroa.

”Kasvuyritysten rahoitus on saatava kuntoon ja yrityksiä on osattava johtaa ja omistaa paremmin”

Ratkaisu: Poistetaan perintö- ja lahjavero

Perintö- ja lahjaveron vuosittaiset arvot, mrd. euroa, lähde: VATT

Lähde: VATT (2025) <https://vatt.fi/-/vatt-perintoveron-korvaaminen-luovutusvoittoverolla-ei-toisi-merkittavaa-talouskasvua>

TKI-rahoitus (vrt. Novo
Nordisk, Wallenbergit)

Palvelu- ja
teknologiainnovaatiot

Talouskasvu,
investoinnit

Markkinasektorin
tuottavuuskasvu
(Pohjola, ETLA, 2025)

Kasvuyritysten rahoitus,
riskirahoitus, 100M€ kysymys
(Murto, 2025)

Kansankapitalismi

Yksityinen, kotimainen pääoma

Kasvuyritysten myynti
ulkomaille

Innovaattorit ja
osaajaverkostot

Omistaminen,
kärsivällinen pääoma

Omistajaosaaminen,
johtamisosaaminen

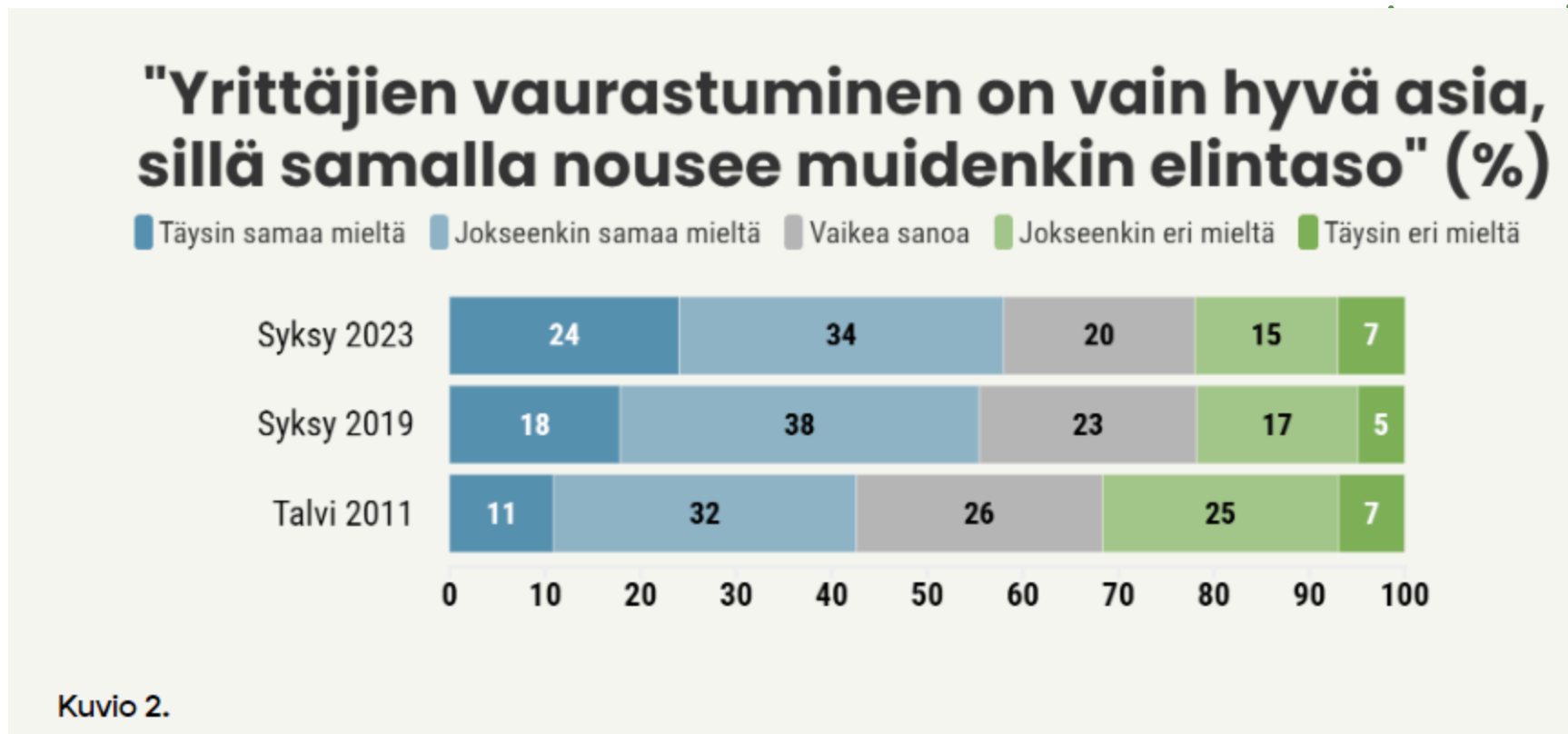
Pääomapaosta (Knüpfer, 2025)
pääomien houkutteluun

Isossa kuvassa mennään oikeaan suuntaan

- Tänä vuonna on tapahtunut paljon hyvää
 - Ylimmät marginaalit vuoden 2026 alusta 59 % -> 52 %
 - Avainhenkilöverotus 25 % ml. Suomalaiset, jotka palaavat Suomeen
 - Yhteisövero vuoden 2027 alusta 20 % -> 18 %
- Mutta vielä riittää parannettavaakin
 - Yhteisöveron laskeminen entisestään vai erilaiset vähennykset?
 - Osinkoverotusuudistuksen toteutustapa?
 - Perintö- ja lahjaveron poiston kasvuvaikutusta ei vielä kukaan ymmärretä, miksi kasvuyritysten rahoitukseen ei kelpaa yksityinen raha?
 - Työn verotus, kotitalousvähennys, alv-kiristysten torjunta
- Talouskasvu on kiihtymässä
- Suomi on NATO:n jäsen vasta kolmatta vuotta, kansankapitalismi on edennyt nopeaa vauhtia, verokriittisyys on kasvanut...

Yrittäjien arvostus nousee ja merkitys ymmärretään aiempaa paremmin

Lähde: EVA (2024) <https://www.eva.fi/blog/2024/02/17/suomalaiset-ovat-hyvin-yrittajamyonteisia-mutta-yrittajien-kuva-toiminnastaan-synkkenee/>

Lähteitä

- Ufuk Akcigit, John Grigsby, Tom Nicholas, Stefanie Stantcheva, Taxation and Innovation in the Twentieth Century, The Quarterly Journal of Economics, Volume 137, Issue 1, February 2022, Pages 329–385, <https://doi.org/10.1093/qje/qjab022>
- Katrine Jakobsen, Kristian Jakobsen, Henrik Kleven, Gabriel Zucman, Wealth Taxation and Wealth Accumulation: Theory and Evidence From Denmark, The Quarterly Journal of Economics, Volume 135, Issue 1, February 2020, Pages 329–388, <https://doi.org/10.1093/qje/qjz032>
- Kleven, Henrik, Claus Kreiner, Kristian Larsen, and Jakob Søgaaard. 2025. "Micro versus Macro Labor Supply Elasticities: The Role of Dynamic Returns to Effort." American Economic Review 115 (9): 2849–90. <https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/aer.20240554>

**Elinkeinoelämän
keskusliitto**